

jeweline

VAKBLAD VOOR DE JUWELIER EN BETERE BIJOUTERIEZAAK, WINTER 2006

BLACK IS BACK

INTERNATIONALE BEURZEN

TRENDS VOORJAAR 2007

WATCHWINDERS OMZETMAKER

Vintage

DE VERKOOP VAN
STUKJES GESCHIEDENIS

STEINER MAASTRICHT 'HANGPLEK' VOOR VERZAMELAARS VAN ZELDZAME HORLOGES

DE OPMARS VAN VINTAGE, DE VERKOOP VAN OUDE HORLOGES, IS IN NEDERLAND NIET MEER TE STUITEN. SPECIALE VINTAGEZAKEN SCHIETEN ALS PADDESTOLEN UIT DE GROND, EN GEVESTIGDE JUWELIERS PROBEREN EEN GRAANTJE MEE TE PIJKEN DOOR EEN EIGEN VINTAGE-HOEKJE TE STARTEN. MAAR NIET ALTIJD MET EVENVEEL SUCCES, WANT VINTAGE IS EEN VAK OP ZICH. VRAAG HET MAAR AAN DE ONBETWISTE KOPLOPER, PHILIPP STAHL, VAN STEINER MAASTRICHT.

TEXST MAËN WIJNANDS

DE VALE NAJAARSZON doet de statige Stokstraat in Maastricht extra glanzen. Een vrouw van middelbare leeftijd in bontjas met een witte poedel aan de lijn, bestudeert de etalage van een modeontwerper. Uit wijncafé De Móriaan klinkt gezellig geroezemoes als twee gesoigneerde zakenmannen er parmantig binnenstappen. Deze winkelstraat, een van de duurste van het land, is de asielplek voor 'de sijk vaan Mestreech', die de massa in de omliggende binnenstad ontvlucht.

EEN OUDERWETS rinkelend deurbelletje uit overgrootmoeders tijd lokt de aandacht naar nummer 2 op de hoek. Sinds 1641 staat op de gevel. En op het ijzeren uithangbord staat in sierlijke krulletters 'Steiner Juwelen in en verkoop goud en zilveren sieraden'.

Hier heeft de tijd letterlijk en figuurlijk stilgestaan. Dit kleine winkeltje is de hangplek voor verzamelaars van oude, zeldzame horloges. Vanuit de hele wereld komen ze naar deze slechts 35 vierkante meter metende, overvolle winkelruimte. Hier is namelijk de Nederlandse opmars van vintage begonnen. Nergens in het land is de collectie vintage zo omvangrijk en van zo'n hoog niveau. Van mondiaal niveau, weten de kenners.

WAT IS VINTAGE? Wat is vintage precies? Het verzamelen van zeldzame, mechanische horloges. Bijvoorbeeld van een merk dat

niet meer bestaat, een model waarvan er nog maar drie over zijn, of een horloge dat ooit gedragen is door de Koning van Lombardije bij zijn huwelijk, om maar eens iets te noemen. Dat kan ook zijn met een speciaal serienummer, een afwijkende techniek of een unieke opdruk. Als het maar bijzonder en zeldzaam is. Echter met één voorwaarde; het moet van topkwaliteit zijn en nog altijd in topconditie en originele staat verkeren.

De vintage-rage is ontstaan door de populariteit van mechanische horloges en heeft inmiddels heel horlogeminnend Nederland in de greep. In de meeste grote steden in het land zijn er vintagezaken gekomen. Mer en der zijn er ook gevestigde juweliërs mee begonnen.

'Ach, tweedehandjes', zeggen de cynici in de sector wel eens. 'Nee topstukken', repliceren de liefhebbers. Beide hebben gelijk: want sommige vintagezaken komen inderdaad niet verder dan in pandjeshuizen ingeruilde occasions van de betere merken. Maar de echt goede vintage-handelaren weten altijd heel zeldzame exemplaren op de kop te tikken.

Philipp Stahl van Steiner Maastricht legt uit: "Dat is de crux van vintage, de inkoop. In feite is het de omgekeerde wereld. Het gaat niet om verkopen, dat gaat vanzelf, je moet juist heel goed weten in te kopen. Het gaat erom dat je de horloges weet te vinden. Daarvoor heb je netwerken, kanalen en tipgevers en heel veel kennis nodig. Daar moet je tijd in investeren.

Vervolgens is het van belang dat je de markt heel goed kent en dus het juiste bedrag biedt en trends herkent. Voor de gewone juwelier ligt het accent daarentegen op de verkoop: hoe slijt ik mijn waar, die ik bij wijze van spreken met één telefoontje bij de distributeur kan bestellen? Stahl gunt best wel een kijkje in zijn keuken, dat wil zeggen waar hij inkoop. Uit privéverzamelingen, veilingen all over the world, van tussenhandelaren, van particulieren die bijvoorbeeld een erfstuk willen verkopen en hij heeft een netwerk van tipgevers, vooral in Zwitserland, Duitsland, Italië en de Verenigde Staten. Anders gezegd, het moet je levenswerk zijn.

Gat in de markt voor juweliers?

Een juwelier die zich enkele jaren geleden met veel tam-tam in de vintage-branche meldde en vervolgens met de stille trom terug trok erkent het verhaal van Stahl. Hij wil zijn fouten wel vertellen, maar "absoluut mijn naam niet in de pers." Want hij kon maar net een ondergang van zijn bedrijf voorkomen. "Ik had al snel in de gaten dat je er met een paar van die oudjes niet bent. Die verzamelaars, vaak mensen met veel tijd en geld, struinen de zaken af. Ze gaan alleen daar waar iets te kijken en te kiezen valt. Dus ging ik forser inkopen. Te snel en te ondoordacht. Mijn aandacht voor de reguliere nering verslaptte. En het ging te lang duren voordat de verzamelaars de weg naar mij wisten te vinden. Ik heb de vintage weer van

de hand gedaan. Weliswaar met verlies, maar ik ben het avontuur gelukkig weer te boven. Mijn advies aan de collega-juweliers: vintage nooit doen, het is een ander vak". Het Nederlandse Mekka van de vintage heeft eigenlijk alles mee. Het Steinerpand is tijdloos, het Stokstraatkwartier heeft allure, de luxe winkelstad Maastricht ligt ingeklemd tussen België en Duitsland in het hart van de Euregio Maas-Rijn met vier miljoen inwoners. Grote steden als Brussel, Keulen en Düsseldorf liggen op amper een uur rijden. Luik op slechts een kwartiertje. En vanuit Parijs is het maar drie uur met de TGV. Kortom, een gigantisch achterland. Bovendien is vintage iets dat perfect past bij de grandeur en internationale ambiance van de zuidelijkste stad van Nederland.

Maar dat neemt niet weg dat de vakkennis en ervaring van Steiner van doorslaggevende aard is. Vakkennis die rechtstreeks uit Zwitserland komt, waar vintage zelfs tot kunst is verheven. De zaak werd namelijk twintig jaar geleden, toen nog geen mens in dit land van vintage had gehoord, opgezet door naamgever wijlen Paolo Steiner. Hij was afkomstig uit Zwitserland. Philipp Stahl leerde van hem het vak en nam samen met de dochter van Paolo Steiner na zijn overlijden enkele jaren geleden de zaak over. "Het gekke is dat het om tijdinstrumenten gaat, die zichzelf helemaal niets van de tijd aantrekken. Vijftig jaar oud en tiptop in orde, is hier heel normaal. Je hoort trouwens de meest vreemde talen in deze winkel. Niet alleen vanwege de internationale ligging van Maastricht veel Frans en Duits, maar ook Japans, Russisch, Italiaans en noem maar op. Ja, we moeten meer dan eens de hulp van een tolk invoeren. Het is wel eens gebeurd dat een Japanner of Amerikaan extra kwam overvliegen om hier een horloge te kopen. Ik heb het dan over zeer deskundige verzamelaars. Ze kwamen door de tijdzones gevlogen om hier tijd te kopen", zegt Stahl, zelf liefhebber en verzamelaar pur sang. Dat blijkt wel met aan elke pols een horloge. "Ik kan nu eenmaal moeilijk kiezen".

SERVICE EN INTERNET Maar er is nog een doorslaggevend aspect dat van vintage een vak apart maakt: service. Alleen de topjuweliers hebben horlogemakers in dienst die bepaalde reparaties zelf mogen

en kunnen uitvoeren. Worden de reparaties té gecompliceerd, dan gaan de horloges echter terug naar de producent. Het merendeel van de juweliers moet echter voor elke reparatie de horloges opsturen. Maar de vintagehandelaar daarentegen, die kan nòdit iets opsturen. Elk onderhoud en elke reparatie dient in eigen huis plaats te vinden. Dus heb je een tophorlogemaker nodig. En dat is een probleem met een groot tekort aan goede vaklui. "Die service moet je met topexemplaren wel kunnen garanderen, anders is het zo afgelopen met je. Aangezien het vaak om heel bijzondere en uiteenlopende technieken gaat, zal je horlogemaker van hoog niveau moeten zijn. Gelukkig heb ik dat goed geregeld met een eigen atelier. Daarnaast hebben we nog een heel bijzondere extra service. Als je hier een horloge koopt voor een bepaald bedrag en je ruilt het later in voor een ander exemplaar, dan krijg je dat bedrag altijd terug. Al zit er 25 jaar tussen. Uiteraard wel op voorwaarde dat het nog in orde is. Inruilen is dan ook een belangrijk onderdeel van vintage. Soms is het ook ruilhandel".

Dan is er ook nog internet. Er wordt gigantisch veel aangeboden op het net, dat zeker. Maar koop nooit iets, wat je niet in handen hebt gehad. Zo luidt het advies. Internet moet vooral ondersteunend werken. De handelaar laat zien wat hij in de aanbieding heeft en vervolgens kan de klant beslissen of het de moeite waard is de reis naar de winkel te maken. Of de zaak moet een dermate goede naam hebben, dat elk risico bij on-line-handel uitgesloten is. Steiner gaat wat dat betreft in elk geval met zijn tijd mee. "We hebben een uitgebreide site (www.steinermaastricht.nl) als etalage en steeds meer verkopen gaan alleen nog maar via e-mail, telefoon en verzendbedrijf. Niet alleen vaste klanten beslissen zo snel, maar ook nieuwe, vaak buitenlandse kopers, zijn veel sneller dan Nederlanders geneigd om vanwege de afstand on-line hun duurdere aankopen te doen. Zeker als je een goede naam hebt, eigen winkel en een perfecte service. Dat spreekt zich rond in twintig jaar. Binnenkort starten wij hierdoor ook een betrouwbaar alternatief op bijvoorbeeld Ebay, namelijk www.steinerveiling.nl. Deze on-line verkoop-site is wel honderd procent betrouwbaar, omdat wij zelf alle artikelen controleren,

fotograferen en beschrijven en daardoor kunnen garanderen dat alles perfect in orde is. Momenteel zie je dat er erg veel geknoeid wordt op internetveilingen, doordat de feedback makkelijk te beïnvloeden is waardoor men geen zuiver beeld krijgt van de betrouwbaarheid van de aanbieder. Velen gaan er jaarlijks mee de boot in!"

WATERTANDEN

Een kijk in de vitrines bij Steiner betekent watertanden. Neem bijvoorbeeld de vintage Rolex en IWC collectie of die Omega Speedmaster uit 1961. Dit model kreeg in 1969 wereldfaam toen de NASA het uitkoos voor de astronauten. Aan de pols van Edwin Aldrin werd de Omega op 21 juli 1969 het eerste horloge op de maan. Het is overigens na terugkeer op aarde gestolen en nooit meer opgedoken. De 'Moonwatch' redde later de bemanning van de Apollo 13 het leven, toen het vanwege zijn precisie hulp bood bij het oplossen van technische problemen. Stahl is er trots op een exemplaar uit 1961 te hebben en bovendien enkele andere zeldzame limiteds die slechts in kleine oplages uitkwamen.

Nog zo'n prachtexemplaar uit zijn collectie: een uiterst zeldzame, ultra platte en handgemaakte Breguet Skelette. Met handgravures en handgeschreven taxatierapport door Emanuele Breguet uit begin jaren vijftig nu voor 18.300 euro. En wat te denken van de IWC Ur Portugieser 'Missing Link', Deutsche Edition. Er zijn er waarschijnlijk nog slechts twee andere van ergens ter wereld. In elk geval is die van Steiner de enige met Lodewyk XV-wijzers. Prijs op aanvraag.

Welke zou Stahl ooit nog een keer op de kop willen tikken, buiten de gestolen Moonwatch van Aldrin? Resoluut klinkt het: "De Rolex met de inscriptie 'With love as always, from Marilyn', die Marilyn Monroe aan John F. Kennedy voor zijn 45ste verjaardag schonk. Kennedy heeft 'm nooit gedragen. Hij is later voor twee miljoen dollar geveild". In elk geval bewijst de Maastrichtenaar met zijn enthousiasme dat vintage een way of life is. Want hij verkoopt perfect geconserveerde stukjes geschiedenis.

WELKE VLUCHT VINTAGE heeft genomen blijkt wel uit het feit dat twintig jaar geleden maar een veilinghuis ter wereld horloges aanbood – Bonham in Londen – en tegenwoordig elk zichzelf respecterend veilinghuis, groot en klein, speciale horlogeveilingen kent. Voor Christie's en Sotheby's zijn het hele belangrijke afdelingen geworden. Met name voor de Amsterdamse vestiging van Sotheby's, dat tot voor kort in de Nederlander Ronny Wooter (inmiddels aan de slag in Genève) een internationaal hoog aangeschreven specialist had. In Genève is er trouwens een louter in uurwerken gespecialiseerd veilinghuis gekomen: Antiquorum. Dat haalde tot nu toe in haar 15-jarig bestaan een totale omzet van 1 miljard Zwitserse francs!

ELKE VINTAGEKENNER IN de internationale veilingwereld zegt het, horloges zijn kunst. Maar erin handelen, zo weten ze zeker, is nog grotere kunst. Juweliers moeten er echt niet hun handen aan branden, tenzij ze zich er voor de volle honderd procent op storten. Dan kan het na verloop van tijd een mooi inkomen opleveren. Het is net zoals met wijnranken, ze renderen pas na jaren liefde. "Je mag wel tweedehands horloges verkopen, maar nooit en te nimmer tweedehands kwaliteit", is de laatste wijze les van Philipp Stahl.

Steiner Maastricht, nu ook nieuw Nederlands merk

ONLANGS VERRASTE STEINER Maastricht met de presentatie van een eigen horlogemerk onder gelijknamige naam. Een unicum in Nederland, want ons land kent maar een paar horlogemerken in het hogere segment. Het gaat om het model Steiner Limited Edition.

Het is tot in de kleinste details en elk onderdeel apart in eigen huis ontworpen. Steiner wordt door de beste Zwitserse specialisten vervaardigd en in eigen atelier in Maastricht geassembleerd en getest. Daardoor mag Steiner Maastricht het keurmerk Swiss Made voeren. Het is dus zeker geen zogeheten plakmerk – huismerk waar iemand een standaard horloge koopt en alleen zijn naam op laat plakken.

Het automatisch uurwerk is een met de hand nabewerkte, gemodificeerde en gegraveerde Valjoux 7751 chronograaf, zichtbaar door het achterdeksel van saffierglas. De kobaltblauwe schroeven en gelaserde automaatrotor zorgen voor een prachtige glans. Het uurwerk geeft de uren, minuten, seconden, dag, datum, maand en maanstand aan. En heeft tevens een 24-uurs wijzer.

Het design met een doorsnee van 42 mm is ijzersterk. Opvallend zijn de grote kroon (met het stadswapen van Maastricht, de ster, ingegraveerd) en de grote drukknoppen. Er kan gekozen worden uit diverse verschillende combinaties van wijzerplaten en indexen. Ook zijn er meerdere variaties van kroko lederen banden waar standaard de Steiner vouwsluiting aanzit. Het is verder mogelijk om het horloge te personaliseren, onder meer met een gravure.

De eerste gelimiteerde oplages van slechts 24 stuks in roségoud en platina en 50 stuks edelstaal zijn inmiddels uitverkocht. De huidige gelimiteerde collectie bestaat uit een iets kleinere 39 mm en de 42 mm kast met in totaal 12 verschillende wijzerplaat mogelijkheden. Zowel in wit- en roségoud zijn er van ieder model 15 stuks vervaardigd en te koop voor 8.500 Euro en 50 stuks in edelstaal voor 3.750 Euro. Aan het einde van het jaar zal er een speciale Kersteditie uitkomen. Alle Steiners worden met een levenslange garantie verkocht en in plaats van een onhandige box ontvangt men bij aanschaf een luxe lederen weekendtas die speciaal ontworpen is door een Maastrichtse designer. Het ligt in de bedoeling dat Steiner Maastricht in de naaste toekomst nog meer interessante modellen ontwikkelt.

(Info: Steiner Maastricht, 043-325 62 82 of via www.steinerlimited.nl)

STEINER

MAASTRICHT

